

Briuselis, 2018 m. gegužės 30 d.
(OR. en)

9520/18

Tarpinstitucinės bylos:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 31
ASIM 57
CSC 172
EURODAC 7
ENFOPOL 286
RELEX 480
CODEC 896

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Dalykas: **Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma ir perkėlimas į ES**

a) Dublino reglamentas. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (pirmasis svarstymas)

b) Direktyva dėl priėmimo sąlygų. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija) (pirmasis svarstymas)

c) Priskyrimo reglamentas. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo pabėgėlių arba papildomą apsaugą galinčių gauti asmenų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio standartų, kuriuo iš dalies keičiama 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (pirmasis svarstymas)

d) Reglamentas dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES (pirmasis svarstymas)

d) EURODAC reglamentas. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pirštų atspaudų lyginimo sistemos EURODAC sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti [Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai], siekiant nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius ar asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis (nauja redakcija)

f) ES prieglobsčio agentūros reglamentas. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 (pirmasis svarstymas)

g) Perkėlimo į ES sistemos reglamentas. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo į ES sistema ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014 (pirmasis svarstymas)

= Politiniai debatai / pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. 2016 m. gegužės 4 d. ir liepos 13 d. Komisija pateikė septynis pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais siekiama pertvarkyti bendrą Europos prieglobsčio sistemą (BEPS). Į šį rinkinį buvo įtrauktas nauja redakcija išdėstytas Dublino reglamentas ir nauja redakcija išdėstytas EUODAC reglamentas, pasiūlymas dėl Reglamento dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros įsteigimo, pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo ES nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka, pasiūlymas dėl Priskyrimo reglamento, nauja redakcija išdėstyta Priėmimo sąlygų direktyva ir pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo į ES sistema.
2. Pirmininkaujanti Bulgarija tęsė pirmiau nurodytų pasiūlymų nagrinėjimą; šį nagrinėjimą pradėjo pirmininkavę Nyderlandai ir jis buvo tęsiamas pirmininkaujant Slovakijai, Maltai ir Estijai. Šios pažangos ataskaitos pagrindas – ankstesnė ataskaita, Tarybai pateikta 2017 m. gruodžio 8 d., išdėstyta dokumente 15057/1/17.

II. BEPS DOKUMENTŲ DABARTINĖ PADĖTIS

DUBLINO REGLAMENTAS

3. 2017 m. spalio mėn. susitikime Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino iki šiol padarytą pažangą pertvarkant bendrą Europos prieglobsčio sistemą ir paragino užtikrinti didesnę konvergenciją siekiant susitarimo, kuriuo būtų užtikrinta tinkama atsakomybės bei solidarumo pusiausvyra ir atsparumas būsimoms krizėms, vadovaujantis 2017 m. birželio mėn. išvadomis. Europos Vadovų Taryba išvadose taip pat pareiškė, kad ji vėl svarstys šį klausimą gruodžio mėn. susitikime ir sieks užtikrinti bendrą sutarimą per 2018 m. pirmą pusmetį.

4. Po 2017 m. gruodžio 14–15 d. susitikime surengtos vadovų diskusijos pirmininkaujanti Bulgarija, vadovaudamasi Europos Vadovų Tarybos nustatyta struktūra, rengė ekspertų posėdžius „Pirmininkaujančios valstybės narės draugų“ grupės formatu Dublino reglamento tekstui aptarti, vadovaujant Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginiam komitetui (SCIFA). Septyni dviejų arba trijų dienų trukmės posėdžiai buvo surengti sausio 15 d. – gegužės 8 d. laikotarpiu. Siekiant prisidėti prie bendro sutarimo formavimo proceso, atsižvelgiant į Europos Vadovų Tarybos prašymą, nustatyti esminiai klausimai buvo nuolat teikiami Nuolatinių atstovų komitetui, kad juos aptartų ir pateiktų tolesnes gaires. Be to, gegužės 18 d. ir 28 d. buvo surengti du patarėjų TVR klausimais posėdžiai.

B. PRIĖMIMO SĄLYGŲ DIREKTYVA

5. Pasiūlymas dėl Priėmimo sąlygų direktyvos išdėstymo nauja redakcija iš pradžių buvo nagrinėjamas Prieglobsčio darbo grupėje, o nuo 2017 m. liepos mėn. jį nagrinėja patarėjai TVR klausimais. 2017 m. lapkričio 29 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje pirmininkaujančiai Estijai buvo suteikti plačiai remiami įgaliojimai pradėti derybas su Europos Parlamentu. Pirmas trišalio dialogo susitikimas įvyko 2017 m. gruodžio 12 d. Pirmininkaujant Bulgarijai įvyko dar penki trišalio dialogo susitikimai. Vykdamas intensyvų techninį darbą su EP – surengus kelis teksto projektą rengiančių komitetų posėdžius ir techninius trišalio dialogo susitikimus, kurių tikslas yra pasirengti politiniams trišalio dialogo susitikimams – buvo išnagrinėta visa direktyva ir rastas pozicijų, kurios tam tikrais klausimais buvo gana skirtingos, sąlyčio taškas politiniu lygmeniu, parengiant kompromisinius pasiūlymus. Tikimasi, kad 2018 m. birželio 6 d. numatytoje trišalio dialogo susitikime bus svarstomi neišspręsti klausimai, dėl kurių šiuo metu vyksta derybos, ir tai turėtų sudaryti galimybę susitarti dėl galutinio dokumento.

C. PRISKYRIMO REGLAMENTAS

6. Derybos su Europos Parlamentu pradėtos 2017 m. rugsėjo mėn. Iki šiol jau surengti šeši trišalio dialogo susitikimai, tarp kurių vyko daug techninių susitikimų. Pirmininkaujanti Bulgarija dėjo nuolatinės pastangas, kad būtų daroma pažanga siekiant susitarti su EP dėl Priskyrimo reglamento. Įvyko išsamių ir produktyvių diskusijų techniniu lygmeniu ir buvo patikslinta nemažai aspektų: tiek susijusių su priskyrimo kriterijais, tiek su teisėmis ir išmokomis, suteikiamomis tarptautinės apsaugos gavėjams. Jie buvo patvirtinti ir politiniu lygmeniu. Vis dar reikia susitarti dėl tam tikrų svarbių aspektų (pvz., privalomas vs. pasirinktinis apsaugos kilmės šalyje alternatyvos taikymas, privaloma vs. pasirinktinė statuso peržiūra, šeimos narių apibrėžtis, leidimų gyventi šalyje galiojimo laikotarpis). Numatoma surengti dar du trišalio dialogo susitikimus (gegužės 30 d. ir birželio 14 d.) ir pirmininkaujanti valstybė narė iki savo pirmininkavimo pabaigos ketina užbaigti šio reglamento nagrinėjimą.

D. PROCEDŪRŲ REGLAMENTAS

7. Pirmininkaujanti Bulgarija Prieglobsčio darbo grupėje užbaigė trečią pasiūlymo nagrinėjimą, o patarėjų TVR klausimais lygiu – ketvirtą nagrinėjimą. Buvo dedamos nuolatinės pastangos siekiant atsakyti į valstybių narių pareikštus susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su įvairiais pasiūlymo aspektais (pvz., kompetentingų institucijų užduotimis, teisine pagalba ir atstovavimu visais procedūros etapais arba skundų teikimo terminais, saugios šalies nuostatomis), ir užtikrinti derėjimą su atitinkamomis Dublino reglamento nuostatomis. Buvo atidžiai nagrinėjamos nuostatos, kuriomis siekiama panaikinti tam tikras procedūrų spragas ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui prieglobsčio sistema, siekiant rasti veiksmingiausius sprendimus, kartu valstybėms narėms pasiūlant tam tikrą lankstumą. Apskritai buvo padaryta didelė pažanga – liko tik keli neišspręsti klausimai, pavyzdžiui: duomenų saugojimo trukmė ir sąveika su Dublino reglamentu. Numatyta surengti dar keturis patarėjų TVR klausimais posėdžius ir pirmininkaujanti valstybė narė netrukus po TVR tarybos posėdžio ketina pateikti tekstą siekdamą įgaliojimo vesti derybas su EP.

E. EURODAC REGLAMENTAS

8. Tarpinstitucinės derybos dėl EURODAC reglamento išdėstymo nauja redakcija prasidėjo 2017 m. rugsėjo mėn., remiantis 2017 m. birželio 15 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje sutartais išplėtais įgaliojimais ir balsavimo 2017 m. gegužės 30 d. LIBE komitete rezultatais. 2018 m. vasario 14 d. Nuolatinių atstovų komitetas išplėtė Tarybos derybų dėl EURODAC reglamento įgaliojimus, kad jie taip pat apimtų klausimus, susijusius su perkėlimu į ES. Estijos pirmininkavimo laikotarpiu įvyko keturi trišaliai dialogai, o penktasis buvo surengtas Bulgarijos pirmininkavimo metu – 2018 m. balandžio 25 d. Nors buvo įmanoma suderinti abiejų teisėkūros institucijų nuomones dėl daugelio nauja redakcija išdėstyto reglamento nuostatų, dar liko neišspręstų klausimų. Jie, be kita ko, apima prieglobsčio prašytojų duomenų saugojimo laikotarpio trukmę, duomenų perdavimą trečiosioms šalims grąžinimo tikslais, klausimą, susijusį su asmenimis, kurie būna su nelydimais nepilnamečiais jų biometrinių duomenų paėmimo metu, ir prievartos naudojimą nesutikus, kad būtų paimti biometriniai duomenys. Dėl kai kurių iš šių klausimų buvo susitarta techniniu lygmeniu. Pirmininkaujanti valstybė narė tikisi iki savo pirmininkavimo laikotarpio pabaigos išspręsti šiuos klausimus trišalio dialogo su Europos Parlamentu metu. Pirmininkaujanti valstybė taip pat numato pradėti diskusijas su Europos Parlamentu dėl šio reglamento nuostatų, susijusių su perkėlimu į ES.

F. REGLAMENTAS DĖL ES PRIEGLOBSČIO AGENTŪROS

9. 2016 m. gruodžio 20 d. Tarybai pasiekus susitarimą dėl dalinio bendro požiūrio, 2017 m. sausio mėn. pirmininkaujanti Malta pradėjo derybas su Europos Parlamentu. Įvykus keliems techninio pobūdžio posėdžiams ir trišaliams dialogams, birželio 28 d. įvykusiame trišaliame dialoge pirmininkaujanti Malta pasiekė susitarimą dėl teksto dėstomosios dalies. Pirmininkaujanti Estija tęsė darbą techniniu lygmeniu, kad teksto konstatuojamosios dalys būtų suderintos su pasiūlymo dėstomąja dalimi, ir pasiekė susitarimą su Europos Parlamentu dėl šio klausimo. Pirmininkaujanti Estija taip pat baigė formuoti įsipareigojimus dėl prieglobsčio pagalbos rezervo; jį sudaro 500 ekspertų. 2017 m. gruodžio 6 d. Nuolatinių atstovų komitetas susipažino su pasiėktu susitarimu su Europos Parlamentu dėl pasiūlymo teksto, išskyrus laužtiniuose skliaustuose pateiktą tekstą, susijusį su kitais pasiūlymais dėl BEPS. Tolesnis su šiuo pasiūlymu susijęs darbas buvo atidėtas, kol bus baigtos derybos dėl likusių BEPS dokumentų rinkinio dalių.

G. PERKĖLIMO Į ES REGLAMENTAS

10. Derybų su Europos Parlamentu įgaliojimai buvo priimti 2017 m. lapkričio 15 d. Tarpinstitucinės derybos pradėtos 2017 m. gruodžio mėn. Bulgarijos pirmininkavimo laikotarpiu iki šiol įvyko keturi trišaliai dialogai, juose buvo sudarytos sąlygos padaryti pažangą dėl kelių pasiūlymo elementų. Ateinančiomis savaitėmis bus surengta daugiau trišalių dialogų, kad iki šio pirmininkavimo laikotarpio pabaigos būtų pasiektas politinis susitarimas.

III. BENDRA EUROPOS PRIEGLOBSČIO SISTEMA

11. Pirmiau nurodyti dokumentai yra tarpusavyje susiję ir sudaro pagrindinius bendros Europos prieglobsčio sistemos elementus. Nustatyta, kad negebėjimas atgrasyti prieglobsčio prašytojus nuo antrinio judėjimo iš vienos valstybės narės į kitą, yra vienas iš didžiausių ES prieglobsčio sistemos trūkumų. Dabartinio Dublino reglamento tikslas – užkirsti kelią galimybei pateikti kelis prieglobsčio prašymus paskiriant vieną už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę ir aiškiai nurodant, kuri valstybė narė yra atsakinga, nepriklausomai nuo prieglobsčio prašytojo pageidavimo. Jame numatoma prašytojų perdavimo atsakingai valstybei narei sistema. Tačiau dabartinėmis Dublino taisyklėmis dėl atsakomybės perleidimo suteikiama paskatų prašytojams arba neteisėtiems migrantams toliau vykti į jų pasirinktą šalį ir ten kreiptis dėl apsaugos. Be to, jei jiems pavyksta išvengti pagal EURODAC reglamentą nustatytos prievolės pateikti biometrinius duomenis, Dublino reglamentas negali būti teisingai taikomas, o tai, kartu su mažu įvykdytų perdavimų skaičiumi, lemia sistemos neveiksmingumą.
12. Antrinį judėjimą taip pat skatina ribotas valstybių narių prieglobsčio sistemų, pavyzdžiui, procedūros trukmės ar priėmimo sąlygų, suderinimo lygis, o tai bent iš dalies lemia dažnai neprivalomos dabartinės Prieglobsčio procedūrų direktyvos ir Priėmimo sąlygų direktyvos nuostatos. Antrinį judėjimą turėtų padėti sumažinti ir likusių savo nuožiūra taikomų nuostatų, susijusių su prieglobsčio prašymų esmės vertinimo kriterijais pagal Priskyrimo reglamentą, panaikinimas.

13. Antrinio judėjimo problemos sprendimas yra vienas iš pagrindinių BEPS reformos tikslų. Pasiūlyta įvairių visą prieglobsčio *acquis* apimančių priemonių, kad prašytojai ir tarptautinės apsaugos gavėjai būtų atgrasyti nuo tolesnės kelionės į jų pasirinktą valstybę narę ir būtų baudžiama už tokį neteisėtą judėjimą. Be Dublino reglamento ir EURODAC reglamente nustatytų priemonių, Prieglobsčio suteikimo tvarkos reglamente pasiūlyta kitų procedūrinių patobulinimų. Kadangi šiuo reglamentu bus pakeista dabartinė direktyva, susiję terminai ir taisyklės bus tiesiogiai taikomi valstybėse narėse ir taip bus pašalinti dideli šiuo metu ES lygmeniu esantys procedūriniai neatitikimai ir nebeliks paskatos vykti iš vienos valstybės narės į kitą ieškant spartesnės procedūros. Jame taip pat nustatomos aiškos prašytojų prievolės ir griežtos sankcijos, taikomos jų nevykdymo atveju. Kitas svarbus elementas yra susijęs su taisyklių dėl saugių trečiųjų šalių, pirmųjų prieglobsčio šalių ir saugių kilmės šalių, kurios išdėstytos toliau, suderinimu.
14. Tai, kas išdėstyta pirmiau, aiškiai įrodo, kad visi BEPS dokumentai yra tarpusavyje glaudžiai susiję. Todėl reali pažanga siekiant BEPS tikslų, t. y. sumažinti antrinį judėjimą ir padidinti prieglobsčio procedūrų veiksmingumą, gali būti padaryta tik tuo atveju, jei bus susitarta dėl visų BEPS dokumentų (žr. 1 priedą).

Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė pateikia Tarybai aptarti toliau išdėstytus klausimus, susijusius su dviem dokumentais, dėl kurių Taryba dar nepasiekė susitarimo ir dar nepriėmė derybų įgaliojimų, konkrečiai – Prieglobsčio suteikimo tvarkos reglamento ir Dublino reglamento. Be to, susitarti dėl šių dviejų dokumentų ypač svarbu ir dėl derybų su Europos Parlamentu, kad BEPS reformą būtų galima užbaigti iki dabartinės Parlamento kadencijos pabaigos.

A. PROCEDŪRŲ REGLAMENTAS

15. Pasiūlyme dėl reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos išdėstytos išsamios nuostatos dėl saugios šalies, konkrečiai – saugios trečiosios šalies, pirmosios prieglobsčio šalies ir saugios kilmės šalies – sąvokų. Saugios trečiosios šalies ir pirmosios prieglobsčio šalies sąvokos yra prašymo pripažinimo nepriimtiniu pagrindas, o saugi kilmės šalis yra prašymo nagrinėjimo pagal paspartinto nagrinėjimo procedūrą pagrindas. Pasiūlyme numatyti tiek saugių kilmės šalių, tiek saugių trečiųjų šalių ES sąrašai. Saugių kilmės šalių sąrašas buvo pridėtas prie pasiūlyto reglamento, o saugių trečiųjų šalių sąrašas nebuvo pateiktas, tačiau nustatyta, kad šis sąrašas turi būti patvirtintas vėlesniame etape, ateityje iš dalies pakeičiant Reglamentą dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos (46 straipsnis)¹.
16. Įvairiuose Tarybos parengiamuosiuose organuose vyko išsamios diskusijos dėl įvairių su saugios šalies sąvoka susijusių elementų. Taigi, buvo daug diskutuota dėl kriterijų, kuriuos turėtų atitikti saugi trečioji šalis arba pirmoji prieglobsčio šalis, ir dėl susijusios sąvokos „pakankama apsauga“, ypač atsižvelgiant į 2017 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose buvo paprašyta atitinkamas pasiūlymo nuostatas suderinti su veiksmingais iš Ženevos konvencijos kylančiais reikalavimais ir ES pirmine teise. Šie aspektai buvo aptarti ir 2017 m. rugsėjo 28 d. Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginio komiteto (SCIFA) posėdyje². Nuo to laiko padaryta didelė pažanga siekiant paaiškinti šias sąvokas ir valstybės narės iš esmės pritarė naujausiems pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniais pasiūlymams – taip buvo atsižvelgta į Europos Vadovų Tarybos prašymą.

¹ Tokie sąrašai yra itin svarbi Reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos dalis, todėl juos galima keisti tik reglamentu, kuris turėtų būti priimtas pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Žr. ESTT sprendimą byloje C-133/06.

² Dok. 12331/17.

17. Kaip numatyta naujausiame pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame pasiūlyme, valstybės narės visada galės be ES sąrašų toliau taikyti arba nustatyti ir nacionalinius saugių kilmės šalių arba saugių trečiųjų šalių sąrašus (50 straipsnis). Tai reiškia, kad jei prašytojas yra atvykęs iš saugios kilmės šalies, prašymas gali būti pripažintas nepagrįstu, net jei ta šalis nėra ES saugių kilmės šalių sąrašė, o tik nacionaliniame atsakingos valstybės narės sąrašė. Panašiai ir tuo atveju, kai prašytojas į ES yra atvykęs per saugią trečiąją šalį ir gali vėl būti priimtas toje trečiojoje šalyje, prašymas gali būti pripažintas nepriimtiniu, net jei ta šalis nėra ES saugių trečiųjų šalių sąrašė, o tik nacionaliniame atsakingos valstybės narės sąrašė. Vis dėlto, kai Sąjungos lygmeniu trečiosios šalies priskyrimas prie saugių trečiųjų šalių yra sustabdomas, valstybės narės negali nacionaliniu lygmeniu tos šalies priskirti prie saugių trečiųjų šalių. Jei Sąjungos lygmeniu trečioji šalis nebepriskiriama prie saugių šalių, valstybės narės gali tą trečiąją šalį priskirti prie saugių trečiųjų šalių tik tuomet, jei Komisija tam neprieštarauja.
18. Prie Reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos jau pridėto ES saugių kilmės šalių sąrašo turinys ir galimybė sudaryti ES saugių trečiųjų šalių sąrašą pastaruoju metu buvo aptarti 2018 m. gegužės 17 d. SCIFA posėdyje³. Po šio posėdžio tapo aišku, kad valstybės narės pritaria tam, kad būtų rengiamas ES saugių kilmės šalių sąrašas ir nacionaliniai sąrašai.

³ Dok. 8735/18.

Per diskusijas SCIFA posėdyje taip pat patvirtintas valstybių narių pritarimas tam, kad ES saugių trečiųjų šalių sąrašas būtų pridėtas prie Reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos.

Diskusijose taip pat paaiškėjo, kad nereikia laukti, kol bus susitarta dėl šių sąrašų turinio, kad būtų galima pradėti derybas su EP, ir kad dėl turinio valstybės narės gali susitarti tarpusavyje vėlesniame etape pagal papildomus derybų įgaliojimus. Tuo tarpu pirmininkaujanti valstybė narė ketina siekti, kad iki 2018 m. birželio mėn. pabaigos būtų susitarta dėl derybų įgaliojimų dėl likusios pasiūlymo dalies.

19. *Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, delegacijų prašoma pritarti tam, kad:*

- *Reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos priėmimo metu jau turėtų būti parengtas ir prie reglamento pridėtas ES saugių trečiųjų šalių sąrašas;*
- *Nuolatinių atstovų komitetas skubos tvarka iki birželio pabaigos turėtų priimti derybų įgaliojimus dėl Reglamento dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos, kad pirmininkausianti valstybė narės galėtų pradėti derybas su EP.*

B. DUBLINO REGLAMENTAS

20. Remdamasi pirmiau pirmininkavusių valstybių narių surengtomis diskusijomis dėl veiksmingo solidarumo ir atsakomybės principų taikymo, pirmininkaujanti Bulgarija Dublino reglamente įtvirtino naujo krizių mechanizmo, skirto spaudimo atveju valdyti ES migracijos ir prieglobsčio sistemas, pagrindus. Tai buvo padaryta tuo pačiu metu, kai buvo atliekamas darbas, susijęs su kitais prieglobsčio ir migracijos sistemos pagrindiniais elementais, kurie turės būti plėtojami atsižvelgiant į visapusiškos politikos aspektus, susijusius su sustiprintu sienų valdymu, grąžinimu ir išorės aspektu. Pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymas parengtas susitariant, kad Europos atsakas į neproporcingą migracijos spaudimą turi būti sistemingas, suderintas ir vykdomas laiku. Tai turėtų sudaryti sąlygas tinkamai spręsti įvairias situacijas, kurios gali kilti ir ES, ir už jos ribų, todėl šį atsaką turėtų būti galima pritaikyti prie įvairaus spaudimo masto, įvairių migracijos srautų ar situacijų kilmės ir tranzito šalyse. Turėtų būti užtikrinta, kad visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant valstybes nares, ES institucijas, įstaigas ir agentūras, veiksmai būtų nuoseklūs.

Remdamasi įgyta patirtimi ir nustatyta praktika, sprendžiant 2015 m. krizę, ir politinio lygmens diskusijų dėl pagrindinių Dublino reformos principų rezultatais, pirmininkaujanti Bulgarija pasiūlė įtraukti naują skyrių, kuriame būtų numatytas išsamus Europos atsakas į neproporcingą migracijos spaudimą.

Stebint padėtį 2010–2017 m. (išreikštą faktais ir skaičiais) aiškiai matomas poreikis ES lygmeniu turėti struktūrinį mechanizmą siekiant užtikrinti, kad į bet kokį potencialų iššūkį ES prieglobsčio ir migracijos sistemoms būtų reaguojama sistemingai ir laiku. Kaip parodyta 2 priede, prieglobsčio prašymų skaičius ES lygmeniu pradėjo didėti 2011 m., prasidėjus konfliktams Sirijoje ir Libijoje, o daugiausia prašymų buvo gauta 2015 m. Siekiant reaguoti į blogėjančią padėtį pasipylė *ad hoc* priemonių srautas, nes nebuvo iš anksto sutartų kriterijų ir priemonių. Dėl to buvo vėluojama priimti reikalingas priemones, jos buvo priimtose tik 2015–2016 m., kai tapo visiškai aišku, kad padėtis yra tokia rimta, kad reikia tvirto ES atsako. Žiūrint iš teigiamos pusės, taip pat galima pažymėti, kad pagaliau pradėjus įgyvendinti atitinkamas priemones, valstybės narės ir ES institucijos bei agentūros veikė kartu, dėl to buvo galima sustiprinti išorės sienų apsaugą, stabiliai mažinti neteisėtai atvykstančiųjų ir žuvusiųjų jūroje skaičių, pakeičiant netvarkingą judėjimą teisėtais ir saugiais sprendimais asmenims, kuriems iš tiesų būtina tarptautinė apsauga, ir padedant labiausiai paveiktoms valstybėms narėms spręsti dėl migracijos spaudimo kylančias problemas. Atskirų priemonių, kurios buvo pradėtos taikyti šiuo laikotarpiu, poveikį įvertinti sudėtinga, tačiau dėl visų šių priemonių visumos iš tiesų laipsniškai ir nuolat mažėjo spaudimas ir pagerėjo prieglobsčio bei migracijos srautų valdymas, įskaitant laikui bėgant pasiektą tvarų neteisėtai atvykstančiųjų skaičiaus mažėjimą.

21. Įtraukdama naują skyrių, pirmininkaujanti valstybė narė siekia Dublino reglamente nustatyti pagrindus, reikalingus visaverčiam atsakui į krizes plėtoti, siekiant spaudimo atveju valdyti ES migracijos ir prieglobsčio sistemą, visų pirma nustatant priemones, kurios galėtų būti taikomos įvairiais potencialios krizės etapais. Priemonės turėtų būti parengtos taip, kad susidarius skirtingoms ikikrizinėms ir krizinėms situacijoms, t. y. atsiradus skirtingo lygio spaudimui, skirtingiems migracijos srautams, skirtingoms situacijoms kilmės ir tranzito šalyse ir t. t., būtų galima reaguoti konkrečiam atvejui pritaikytu būdu.

Pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlyme išskiriami trys krizių mechanizmo etapai: įprastinės aplinkybės, problematiškos aplinkybės ir didelės krizės. Antrasis etapas – problematiškos aplinkybės – padalintas į dvi dalis. Naujame VIa skyriaus tekste nustatomos priemonės ir papildomi kriterijai, kurie turėtų būti taikomi, kai viena ar kelios valstybės narės susiduria su problematiškomis aplinkybėmis arba didelėmis krizėmis. Pagrindinė mintis šiuo atveju – teisingas pasidalinimas, t. y. nustatomas prašytojų, kurių prašymus kiekviena valstybė narė turėtų galimybių tvarkyti, skaičius. Jeigu, nepaisant taikomų priemonių, padėtis blogėja, turėtų būti taikomos didelių krizių atvejais numatytos procedūros (žr. 3 priedą).

22. Pirmiau minėtų diskusijų rezultatas – patvirtinti Dublino reglamento bendri tikslai ir plačiai pritarta daugumai reglamento projekto nuostatų. Tačiau daug delegacijų pabrėžė, kad jų galutinė pozicija priklausys nuo pasiektos bendros solidarumo ir atsakomybės pusiausvyros ir pertvarkyto Dublino reglamento bendro veiksmingumo.
23. Tinkamos solidarumo ir atsakomybės pusiausvyros nustatymas yra itin svarbus naujos ES prieglobsčio sistemos veikimui ateityje. Viena vertus, būtini aiškūs kriterijai, kad būtų nustatyta atsakomybė, kuri lengvai nesikeistų ar nebūtų panaikinama. Pertvarkytoje Dublino sistemoje turi būti užtikrinta stūmos veiksmų prevencija ir antrinio judėjimo bei piktnaudžiavimo ribojimas nustatant aiškius įpareigojimus valstybėms narėms ir prašytojams, įskaitant reikalavimų nesilaikymo pasekmes, taip pat turi būti užtikrintos veiksmingos procedūros, kad būtų palengvintas perdavimas pagal Dublino reglamentą. Kita vertus, pertvarkyta sistema privalo turėti tvirtą prevencinį komponentą, kuriuo kiek įmanoma būtų ribojamas krizių susidarymas, bet tuo pat metu Sąjunga privalo turėti gerai veikiantį, veiksmingą ir lengvai paleidžiamą solidarumo mechanizmą, taikytiną atsitikus nenumatytiems įvykiams arba jei valstybei nariai tekusi našta taptų neproporcinga.

24. Pirmininkaujančiai valstybei narei atsižvelgus į delegacijų pozicijas, pusiausvyra Dublino reglamente turėtų būti grindžiama šiais elementais (žr. 4 priedą):

Kalbant apie atsakomybę:

- stabili atsakomybė 8 metams;
- sugriežtintos atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų taikymo taisyklės;
- Dublino procedūrų pradėjimas po registracijos;
- sutrumpinti visų Dublino procedūrų etapų vykdymo terminai;
- pranešimų apie atsiėmimą įvedimas.

Kalbant apie solidarumą:

- kiekvienai valstybei narei tenkančios prieglobsčio naštos teisingas įvertinimas;
- automatinė finansinė parama (*per capita* prašytojams, naudos gavėjams ir grįžtantiems asmenims);
- automatinė ekspertų, techninė ir operacinė parama prieglobsčio ir grąžinimo srityse;
- tikslinė parama išorės aspekto srityje, skirta trečiosioms kilmės ir tranzito šalims, taip pat pirmosioms prieglobsčio ir kaimyninėms šalims;
- tikslinis paskirstymas visų pirma savanorišku pagrindu, kuriant tvirtas paskatas, o kraštutiniu atveju – remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu, kaip veiksminga paskirstymo inicijavimo garantija.

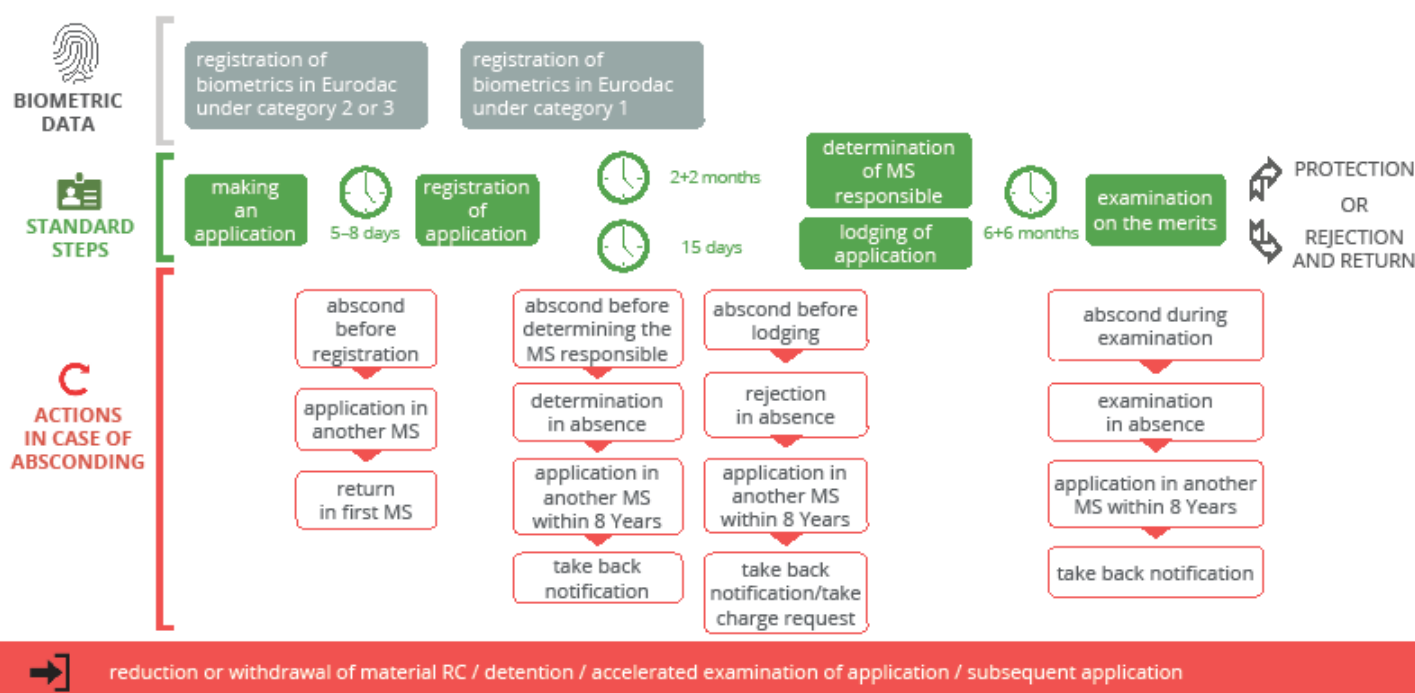
25. *Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, delegacijų prašoma pritarti tam, kad:*

- *iki šiol padaryta didelė pažanga nustatant tinkamą atsakomybės bei solidarumo pusiausvyrą ir užtikrinant atsparumą būsimoms krizėms;*
- *pirmininkaujančios valstybės narės parengtas pasiūlymas yra geras pagrindas parengiamajam darbui, kurio pasibaigus Tarybos posėdžiui imsis Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė, konsultuodamasi su rotacijos tvarka pirmininkausiančia valstybe nare ir remdamasi jau padarytu darbu, rengiantis birželio mėn. pabaigoje vyksiančiam valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimui, daugiausia dėmesio skiriant pagrindiniams neišspręstiems klausimams.*

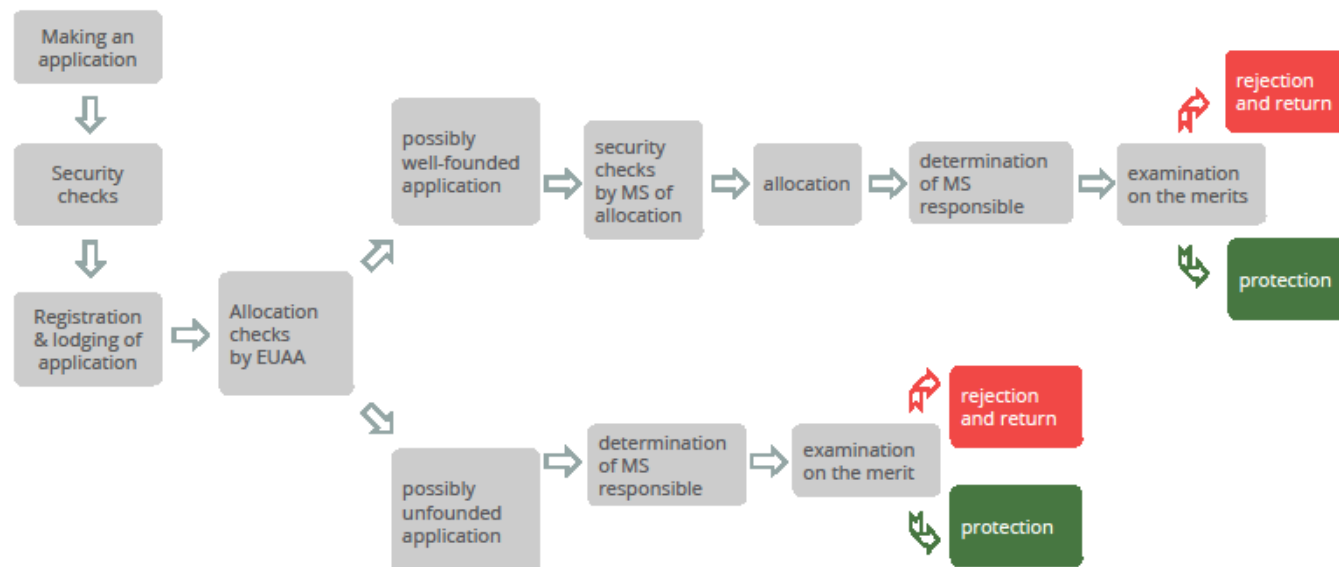
Priklausomai nuo birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos rezultatų, turėtų būti skubiai priimti derybų įgaliojimai, kad derybos su Europos Parlamentu būtų kuo greičiau pradėtos.

New CEAS under normal circumstances

Streamlined for persons in need of protection, Rigid for asylum shopping

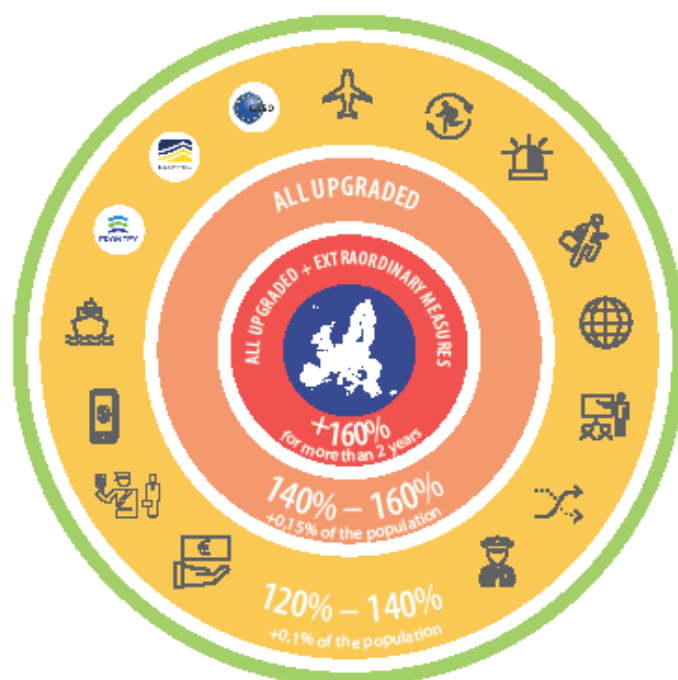
New CEAS effective procedures under crisis

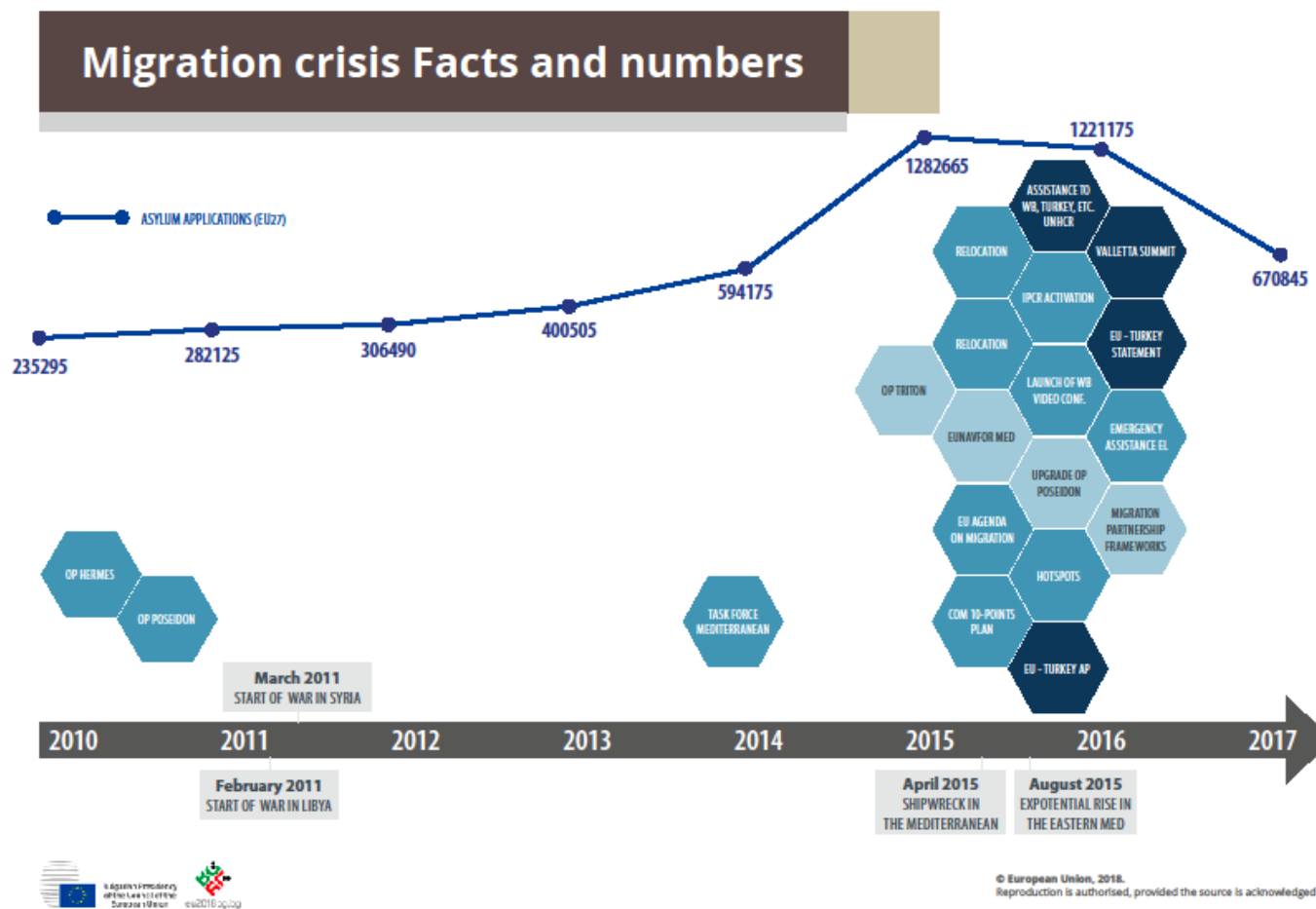
© European Union, 2018.
Reproduction is authorised, provided the source is acknowledged

New Dublin

PROTECTING EUROPE - REVERSING THE DYNAMICS

	EU REACTION IN CHALLENGING CIRCUMSTANCES		EU REACTION IN SEVERE CRISIS
LEAD	COM	COUNCIL	EUCO
TRIGGER	Automatically Immediate, targeted (simultaneously or individually)	Council decision	EUCO guidance
RESPONSE	 Financial support Expert support Technical support Operational support Returns Resettlement Emergency evacuation schemes Deployment of EMLOs Activating EU DEL Capacity building and training in 3rd countries Allocation Migrant smuggling Other measures	ALL UPGRADED	ALL UPGRADED + Extraordinary measures
ACTION	COM, EEAS, Agencies MS concerned different MS depending on willingness, possibilities and real needs	COM, EEAS, Agencies MS concerned all MS on all measures	According to guidance from EUCO

Main objectives of the reform

✳ Curbing secondary movements ✳ Alleviating burden from the front-line MS

To be applied by individual MS

RESPONSIBILITY	SOLIDARITY
<i>stable responsibility of 8 years</i>	<i>fair measurement of the asylum burden of every MS</i>
<i>strengthened rules for application of the criteria for determining the responsible MS</i>	<i>automatic financial support (applicants, beneficiaries, returns)</i>
<i>allowing the start of the procedures as of the registration</i>	<i>automatic expert, technical and operational support</i>
<i>shortened deadlines for all stages of the procedure</i>	<i>targeted support for the external dimension</i>
<i>introduction of take back notification</i>	<i>targeted allocation at all stages</i>

Overall outcome for the EU asylum system:

- ✳ Efficient and effective determination of responsible MS;
- ✳ Streamlined asylum procedures eliminating asylum shopping;
- ✳ Clear obligations for applicants and rigid consequences for non-compliance;
- ✳ Fully-fledged crisis mechanism for managing the system when under pressure;
- ✳ Clear criteria for levels of pressure on a MS's asylum system;
- ✳ Mechanisms for EU solidarity